

Izhaja vsako soboto
in je za naročnike „Našega
Lista“ v kamniškem okraju
brezplačen.

Kamničan

Oglasi se računajo
tristopna petit-vrsta po 10 v.
za enkrat, za večkratno ob-
javljenje po dogovoru.

Premišljevanje Domžalčana.

(Izvirni dopis.)

Zadnji dogodki v Domžalah niso vznemirili samo nas, završalo je po vsem Slovenskem, in vas, poznana prej komaj po imenu, daje nekaj časa sem glavno snov slovenskim časopisom. Vse piše o naših Domžalah, vse govori o nasilnem nastopu privandranih tujcev na naši zemlji. In marsikdo naših ljudi si misli: To smo imenitni Domžalčani, vse govori in piše o nas, celo v državni zbornici na Dunaju interpelirajo zaradi nas poslanci: liberalni in klerikalni, — in še celo Nemci! Slednji seveda proti nam. Tudi v ljubljanskem občinskem svetu je bilo slišati iz ust liberalcev brezobzirno, a popolnoma utemeljeno ogorčenje vsled postopanja domžalskih Nemcev in naše nepristranske (?) vlade o priliki dogodkov prvega junija. In marsikdo mojih domžalskih rojakov čita z nekim tihim ponosom cele kolone o naših razmerah v glasilih obeh strank.

Tako je čisto prav. Domžale tudi res zahtevajo posebne pozornosti, ker so nam vzgled malomarnosti slovenske politike! Če bi ne bili slovenski politiki tako malomarni, potem bi nam pomagali oni že davno na noge, in prav gotovo je, da bi se zadnji dogodki v Domžalah ne bili primerili v taki obliki. Kajti potem bi imeli domačini delo v domačih tovarnah in tujci bi jo že davno popihali odtod, ker ga ne iztaknejo na svetu nemškega delavca, ki bi delal 11 ur na dan za nekaj borih krajcarjev.

Zdaj nas poznajo naenkrat liberalci in klerikalci, hodijo okrog nas z najljubeznjivejšimi besedami, ki jih zmorejo; navdušujejo nas za vztrajnost v boju za svoje pravice, in kar je glavno: oglasili so se tudi v prilog slovenskih slamnikarjev v Domžalah!

Vse to po — demonstracijah.

A prej? Kdo se je zmenil za nas? Ali je bilo čitati kdaj v kakem listu bodisi te ali druge stranke, naj podpirajo Slovenci svoje rojake — slamnikarje? Slovenski poslanci vlagajo interpelacijo v parlamentu zaradi zadnjih dogodkov, a stavim svojo glavo, če pogledam pod njih slamnik, da vidim tam le kak „R nad gozdom“ . . . kot tovarniško znamenje raznih Oberwalderjev itd. Slovenci imamo toliko inteligentnega ženstva, ki je narodno posebno o priliki raznih praznikov — s tem pa jim nikakor ne odrekamo zasluge na drugih poljih narodnega dela — a če pogledamo njih slamnike: sami izdelki Krizanta in drugih naših narodnih sovražnikov.

Kdor pa morda misli, da tega ne znajo domačini, ta pa pokaže, da niti ne ve, kaj so Domžale, kajti vse te

slamnike nemških tovarn so izdelale slovenske roke.

Zato pa je nastalo že tudi toliko kriz med našimi slamnikarji. Slovenska inteligenca, pa bodisi že liberalna ali klerikalna, poseže rajši po tujem blagu, kakor pa po domačem.

Zdaj pa seveda, ko smo Domžalčani malo v ognju, ko smo sprejemljivejši za razne lepe besede, zdaj hiti ta in ona stranka in radi bi nas zvalili tako na svojo stran. Vsaka dela reklamo zase, češ, mi se potegujemo bolj za vas, kaj bodo klerikalci; ti sprejemajo še od Nemcev denar, zato da jih potem klerikalci s prižnic hvalijo in priporočajo. — In ravno tako napada klerikalna liberalno stranko, češ, zdaj jih poznate, zdaj mečete ljudem pesek v oči in se hlinite, kakor da vam je Bog zna koliko za svoj narod.

Ali mi vemo, da je gotovim gospodom liberalnim prav tako malo ležeče na resnični koristi nas Domžalčanov, kakor klerikalcem: Vse to je sama reklama za bližnje državnozbornske volitve, in zopet gola reklama — in družega nič.

Če pa se stranki res iz prepričanja potegujeta za nas, ali je bil potem res še le zdaj čas, dvigniti glas in priporočati domačo obrt?! Več kot deset let že gleda liberalna in klerikalna gospoda, kako slabo gre domačim slamnikarjem, kako izsesavajo privandraci iz Tirolske naše slovensko ljudstvo, a še nikdar niso čutili potrebe, ozreti se na nas, dvigniti se in nam pomagati, toda ne z besedami (tako delajo izvečine tudi zdaj), ampak z dejanji, s tem, da se zanimajo za povzdigo domžalskega domačega slamnikarstva!

In v prav skromni prošnji se obračam zlasti do pravcoljubnega slovenskega ženstva: Ve, kirabite toliko slamnikov, odklonite vse, kar nosi tuje znamke! Posnemajte hčerko srbskega kralja, ki ne nosi drugega oblačila, kakor to, kar izdelujejo srbski domačini. S tem pokažete svojo narodno zavest in dajete s svojimi dejanji vzgled tistim, ki imajo za nas samo — besede!

Hrvatje — za slovenske slamnikarje. Tudi zagrebški listi priporočajo hrvaškimi trgovcem, naj naročajo blago le od slovenskih tovarnarjev. Če bi trgovstvo in ljudstvo res praktično sledilo takim pozivom, potem se nam niti bati za procvit domače slamnikarske obrti.

Pravica, kje si? Z zavezanimi očmi sediš tam, kamor so te posadili in ne vidiš, kaj se godi Slovencem v ustavni državi. Da se politični uradniki tako pristransko vedejo, še več, da naravnost smešijo narodnost, ki ima v

deželi 95 odstotkov, to vendar presega vse! Verjeti bi ne mogli, da se bodo tudi uradni krogi postavili na ono stališče, kakor so se velenemški časopisi. Od kake „Deutsche Wacht“ bi bili že morda pričakovali, da bode trdila: „Slovenci so skušali žandarjem izviti . . .“, a od uradnega poročila bi tega nikdar ne bili pričakovali. In kar se je nam zdelo v ustavni in pravični državi nemogoče, se je vendar zgodilo. Brali smo v uradni „Laibacher Zeitung“ od sobote 10. t. m.: „— — — wurde der Versuch unternommen, zwei Gendarmen die Gewehre zu entreissen, weshalb die Gendarmen von der Stichwache Gebrauch machten.“ Kako debela laž in kako se to lepo sliši v upravičevanje — prebadati ljudi. Res pomilovanja vredna žandarmerija, ki se na tak način hoče oprati svoje zlorabe službenih predpisov. Zato vprašamo: kje si pravica, ki bi te morala poznati naša vlada, da bi ne trosila v svet vesti, ki ne odgovarjajo resnici.

Frankfurtarica — avstrijska? Naši vladni krogi smatrajo slovensko trobojnico, ki je ob enem tudi zastava kranjske dežele, za nekako provokatorično eunjo. Frankfurtarica jim je vse kaj družega. Našemu gosp. okrajnemu glavarju pl. Cronu bi bilo lansko leto gotovo po godu, ako bi bil zdravnik v kopališču razobesil namesto zastave kranjske dežele — frankfurtarico. Potem bi ne bil rekel v krogu naših kamniških neprijateljev, da ne more več zahajati v kopališče, ker se slovenska narodnost toliko upošteva. Da bi on ne vedel, da je slovenska zastava tudi zastava kranjske dežele, tega ne verjamemo, saj je lani na vprašanje zdravnika gosp. Raabe-ja to sam potrdil. Ohrani naj si torej v spominu, da je slovenska trobojnica zastava avstrijske kronovine; frankfurtarica pa do danes še vedno protiaustrijska, ki je ne bomo nikdar trpeli na naših tleh in če jo tudi varujejo avstrijski uradniki.

Pevskega društva „Lire“ 1. junija t. l. ni bilo v Domžalah. Laž je torej, da bi se bili pevci „Lire“ udeležili tiste demonstracije, ki jo izkoriščajo sedaj nemški in vladni krogi v svoje namene. Okr. glavarstvo bi društvo občutno kaznovalo, ako bi priredilo oficijelen izlet brez naznanila.

Kamničan — Domžalčan. Da posvečamo Domžalčanom kot svojim bližnjim krajanom posebno pozornost, tako, da bi naši prilogi bolje pristojalo ime „Domžalčan“, to zahtevajo razmere in splošno zanimanje za zadnje dogodke. Samo ob sebi je umevno, da je prostor v „Kamničanu“ na razpolago vsemu kamniškemu okraju in ponavljamo tudi danes svojo prošnjo, naj se nam dopisi in novice pošiljajo iz vsega okraja.

Mengšan — častni meščan novomeški. Občinski svet v Novem mestu je imenoval vpokojenega profesorja

Janeza Trdino, rojenega Mengšana, svojim častnim meščanom. Bog ga živi!

Kamniški Sokol vrlo napreduje. Lepo število izborna discipliniranih telovadcev uri se vsak teden po trikrat za prvi javni nastop. Ta nastop vršil se bo v prvi polovici meseca julija. Izvrševale se bodo tudi proste vaje, katerih se tudi netelovadci lahko udeležijo in želeli je, da bi se jih udeležilo kolikor mogoče veliko Sokolov. Te vaje vršijo se v čitalnični veliki dvorani vsak četrtek. Sokolov prvi nastop mora biti časten ne le po telovadbi, temveč tudi po številu, zato naj si tudi netelovadci omislijo prav kmalu društveno obleko. Naj bi se vsakdo, ki si misli obleko napraviti, obrnil na odbor Sokola, da ne bo pri skupnem nastopu razlike v barvi in kroju, kakor se opaža včasih pri starejših društvih.

Kamniški vodovod. Tvrdka, ki je prevzela izvršitev vodovoda za Kamnik, je prišla baje v neprijeten položaj. Pri tej priliki opozarjamo, da imamo v svoji sredi domačine, ki bodo instalacije izvršili gotovo v popolno zadovoljnost in je le naša narodna dolžnost, da jih podpiramo.

Društvo za povzdigo prometa tujcev, ki ima od vlade že potrjena pravila, bo v kratkem pričelo s svojim delovanjem. Da je to društvo za Kamnik važnega pomena, o tem bo pričala bobočnost.

Umrlj so: Katarina Škofic, posestnikova žena na Duplici, v kamniški ubožnici pa Marka Blažič. — V Študi je umrl g. Franc Mihelčič, posestnik, trgovec in mlinar. — N. v m. p.!

V Mekinjah priredi kat. slov. izobr. društvo v nedeljo dne 18. junija 1905 v spodnjih prostorih župnišča veselico. Vspored: 1. H. O. Vogrič: „Na zdar“, koračnica, 2. J. Rosas: „Izza valova“, valček, 3. H. O. Vogrič: „Pomladni cvet“, mazurka, udarja tamburaški zbor „Planinka“. 4. A. Hribar: „Oče pojdite domu“, moški zbor z bariton-solo. 5. Deklamacija. 6. Don Manuel ali Ave Marija. Igrokaz v treh dejanjih s petjem. 7. I. Ivanovič: „Brzopolka“, udarja tamburaški zbor „Planinka“. 8. A. Nedved: „Lahko noč“, moški zbor z bariton-solo. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

Prilogo „Kamničan“ priložili smo le še tej številki „Našega Lista“ za vse naročnike. V prihodnje prejemale bodo „Kamničana“ samo naročniki v kamniškem okraju.

Oglasi v „Kamničanu“. Vsem, ki žele priobčevati svoje oglase v „Kamničanu“, pripravljeno je upravnistvo ustreči z nizkimi cenami.

Slovenska slamnikarska obrt.

Vsem slovenskim trgovcem priporočamo sledeče tvrdke:

M. Cerar
A. Jančigaj
And. Maček

Fr. Hojnik
Fr. Mazovec
J. Klemenčič

J. Flis
M. Majer
vsi v Domžalah.

Stanje hranilnih vlog:
nad 1,200.000 K

MESTNA HRANILNICA V KAMNIKU

Rezervni zaklad:
nad 16.000 K

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kamniška z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojila se dajejo na zemljišča na 5% obresti in na amortizovanje v 36 letni ali krajši dobi, tako da poplača dolžnik posojilo 100 K v teku 36 let popolnoma, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta z obrestmi vred 3 K.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.